Přídavná jména – stupňování

Stupňování přídavných jmen

a. stupňování pravidelné: -í, -ší, -čí, -ejší, -ější

1. stupeň: veselý
2. stupeň: veselejší
3. stupeň: nejveselejší

b. stupňování nepravidelné:

1. stupeň: dobrý
2. stupeň: lepší
3. stupeň: nejlepší

- obtížný – obtížnější
- chytrý – chytřejší
- studený – studenější
- levný – levnější
- známý – známější
- pravděpodobný – pravděpodobnější
- nervózní – nervóznější

Přípona -ŠÍ A -ČÍ

pokud je kořen zakončen písmeny **t, d** pak zpravidla přidáváme příponu **–ší:**

př. krát**ký – krat**ší **– nejkrat**ší
(výjimka: břitký – břitčí)

- krátký – kratší
- hladký – hladší
- sladký – sladší
- krotký – krotší

pokud je kořen zakončen jinými písmeny pak zpravidla přidáváme příponu **–čí:**

př. leh**ký – leh**čí **– nejleh**čí

- hebký – hebčí
- hezký – hezčí
- křehký – křehčí
- lehký – lehčí
- měkký – měkčí
- mělký – mělčí
- tenký – tenčí

Od některých přídavných jmen můžeme vytvořit dva rovnocenné tvary 2. stupně (*snadný → snad**nější** i snaz**ší**, **nej**snadnější i **nej**snazší; zadní → zad**nější** i zaz**ší**, **nej**zazší i **nej**zadnější*

Hláskové změny

Při tvoření 2. stupně se někdy od tvaru 1. stupně odsouvá přípona nebo koncovka a dochází k hláskovým změnám.

s → š *vys-oký → vyš-ší*

h → ž *drah-ý → draž-ší*

d → z *snad-ný → snaz-ší (i snadn-ější)*

ch → š *tich-ý → tiš-ší*

z → ž *blíz-ký → bliž-ší*

- hluchý – hlušší
- plochý – plošší
- suchý – sušší
- tichý – tišší

Úkoly:

1. Vyber přídavná jména, která lze stupňovat:

Psí, zralé, matčin, chutný, napsaný, zelení, hebký, jelení, Petrův, sladký, přátelský, náročný, týdenní, pražská, jiskřící, jasný, řídký, kamenný, slepý, cizí, vysoká, suchý.

2. Označ v textu chybně napsaná slova:

Za domácí úkol sme mněli několik lehčíh příkladů a naučit se báseň spamněti. Učitel skoušel nejdříve slabčí žáky a pak ty lepčí. Jeho maminka je ta sylnější paní, se kterou jsme se zpřátelily. Dostali sme nejmylejší dárek. Jirka bil prudčí povahy. Ukaž sousedovy dědečkovy chlupaté králíky. Stríc postavil noví včelí ůl, který bil nejvjetší. Přečetli ste erbenovi pohádky a balady? Mi jsme četly jenom ezopovi bajky a tito bajky byly lepčí, protože v nich bylo ponaučení. Nejskromější přání bylo, abi byl na světě mír. Nejrozumější řešení je dohoda.

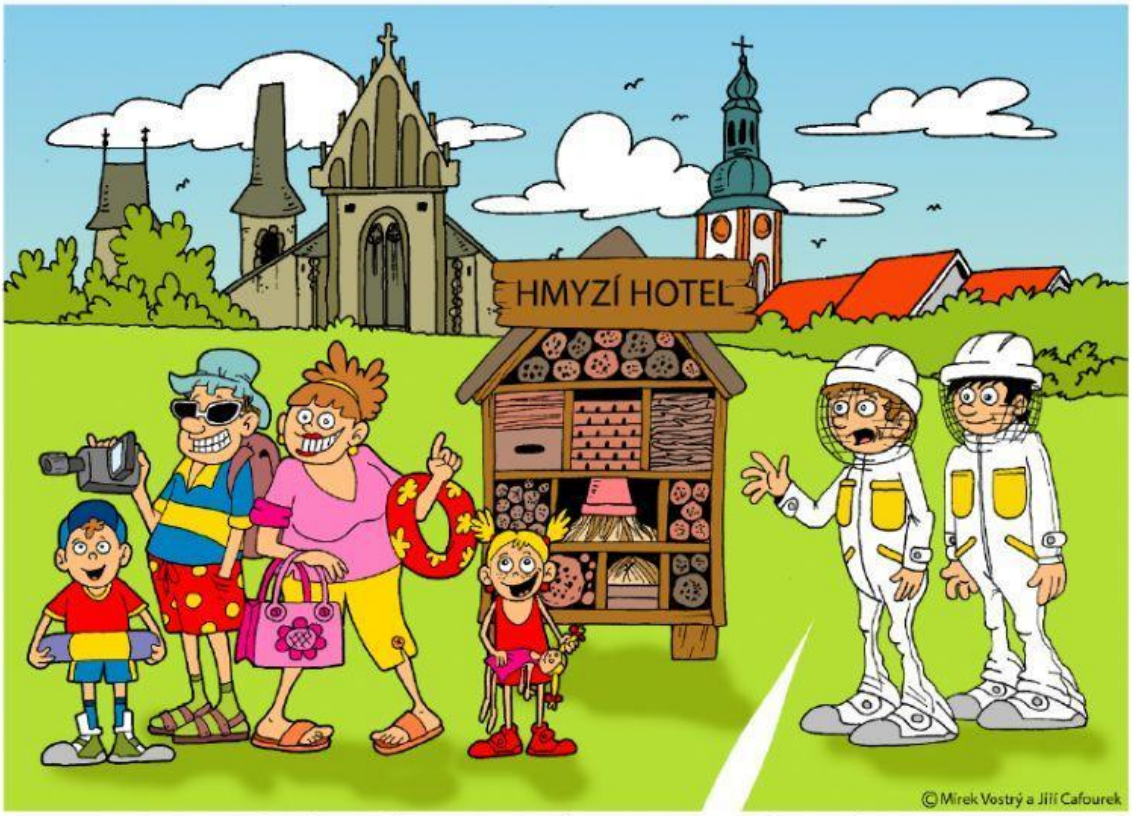

Omlouváme se, ale v tomto hotelu pro Vás ubytování opravdu nemáme.

3. Vyber, kde napíšeš jen –j- a kde –jj-

ne____asný úkol, ne____asnější hvězda, ne____bezpečnější úkryt,
ne____edovatější houba, ne____istý osud, ne____istější možnost,
ne____emnější hedvábí, ne____ednodušší úkol, ne____ižnější místo

4. Dopiš 2. stupeň přídavného jména (někde jsou možné i 2 varianty, jsou označené *, nejdříve napište kratší tvar, čárku a potom delší tvar):

1.stupeň	2.stupeň	1.stupeň	2.stupeň	1.supeň	2.stupeň
rozumný		dojemný		široký	
sladký		snadný*		vysoký	
suchý		smělý		drahý	
zřejmý		těžký		přímý	
trpký		tenký		prudký	
mokrý		studený		krutý	
bohatý		blízký		lehký	
měkký		jednoduchý		mladý	
vysoký		tuhý		lehký	
veliký		řídký		vlhký*	
břitký		plachý		hluchý	
dlouhý		hustý*		studený	
příjemný		úzký		snadný*	
nízký		tlustý*		drzý	
hezký		dojemný		tvrdý	
dobrý		křehký*		hebký*	